28ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 7584 5 ԱՊՐԻԼ 1911 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ

18 Avril 1911 28me année N.7584 نومرو ٧٥٨٤ ٥ نيسان ١٣٢٧ سالى

ԱՐԵՒԵԼՔ

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ՝ Ե. ՕՏԵԱՆ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1883ԻՆ FONDÉ EN 1883 تاريخ تأسيسى ١٨٨٣

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԳԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ
Ե. ԳԱԼԱՏԱՅԻ

« AREVELK »
JOURNAL ARMÉNIEN
DIRECTEUR - PROPRIÉTAIRE
KARÉKIN BOYADJIAN
CONSTANTINOPLE-GALATA

نسخه‌سى ١٠ پاره

10 ՓԱՐԱ.

آره‌ولك
يومى وسياسى غزته
صاحب امتيازو مديرى قره‌كين بوياجيان
درسعادت غلطه
ابونه قيمتلرى پوسته اجرتيله برابر ولايات
ايچون سنه‌لكى ١٠٠ آلتى آيلغى ٥٤ غروشدر .

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Բաժանորդագր.		
Գաւառներու	» 100	» 54 դրուշ
Արտասահման	» 35	» 20 ֆրք.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

Հայ առևտրական ու ձեռներէց ազգն մէկ նոր ու փայլուն ապացոյցը պիտի ըլլայ ապահովաբար «Օսմանեան Առևտրական Ընկերութիւնը» որ մէկ քանի ամսուան երիտասարդ մը վերջը տակաւ կը ծնի՝ առողջ ու կայտառ կեանքով մը ապրելու վստահութեամբ։

Սակայն մէկ քանի ամիս առաջ «Արևելքը»ի մէջ արդէն ծանուցինք այս Ընկերութեան կազմութիւնը որուն հիմնադիրներն էին վարիչ ու հմտագէտ տէր ու առևտրական և գրասենեակի հրապարակին վրայ քաջածանօթ հայ անձնաւորութիւններ։ Կազմութենէն անմիջապէս ետքը՝ նախնական անհրաժեշտ ուշադրութեանց բերն չրջան մը բոլորեցաւ, որուն միջոցին առիթ չտրուեցաւ վերջապէս գործադրելու այս սնոտեսական ու առևտրական մեծ ձեռնարկութիւնն։ Այժմ որ Ընկերութիւնը մօտ օրէն իր հրապարակային գործունէութիւնը պիտի սկսի, կ՚արժէ որ մեր ընթերցողներուն ուշադրութիւնը հրաւիրենք առնոր վրայ, մանաւանդ որ այս ձեռնարկը կոչուած է ընդհանուրին համար օգտակար ըլլալու։

Օսմանեան Առևտրական Ընկերութիւնն նպատակն է թէ՛ իր հաշուոյն, թէ՛ մասնակցութեամբ և թէ ուրիշներու հաշուոյն՝ կապարկ գնում, վաճառում, փոխանակութիւն, ներածում, արտածում, ամէն տեսակ ընթերքներու և վաճառքներու։

Սեպհական առևտրական, առևտրական, ճարտարարուեստական ընկերութիւններ կազմել կամ անոնց կազմութեան մասնակցիլ։

Օսմանեան կառավարութիւնէն թոյլտիկ, սասնոյ և չտոկացեալ ամէն տեսակ արտօնութիւններ, չտոկացեալ նաեւ ամէն արտօնագրեր, որոնք իրեն պիտի դասնեն կամ որոնց փոխանցումը ձեռք պիտի բերէ։

Կարուածական ամէն տեսակ զգուշութիւններ և գործեր կատարել, հանրօգուտ կամ մասնաւոր չնորհութեանց վերաբերեալ ընդհանրապէս ու և ձեռնարկ սասնոյել և օրէնքին տրամադրութեանց համաձայն կատարած վրայ ամէն կերպ փոխադարձութիւններ բնել։

Ամէն տեսակ սէնտիքաներ և ընկերութիւններ կազմել և անոնց գործերուն յանձնառումը և հաշուապահութիւնը ըստանձնել։

Ինչպէս կը տեսնուի այն հատատութեան հիմնադիրները իրենց գործունէութեան համար չատ ընդարձակ դաշտ մը ընտրած են, բայց՝ ընդհանրապէս՝ առաջին օրէն բարի այդ ծրագիրը կարելի չէ գործադրել, այլ կամաց կամաց, ընկերութիւնը իր գործունէութեանց չրջանակը պիտի ընդարձակէ։ Այսուհանդերձ, մեծ մարգարէ մը բլլալու պէտք չի կայ զուշակելու համար որ այն զուտ հայկական ձեռնարկը առաջին օրէն իսկ յաջողութեամբ պիտի պսակուի և մեծամեծ օգուտներ պիտի ընծայէ փոքր գրամագրերու, զանոնք չտարաբեր և ապահով կերպով չրջապտուելու դնելով։

Այս գործին յաջողութեան մեծագոյն գրաւականն է անշուշտ Օսմանեան կայսերական պանքայի կողմէ ցոյց տրուած վստահութիւնն ու աջակցութիւնը որ արդիւնքն է հիմնադիրներու մասին այն գրամատան ունեցած մեծ համարման։

Առևտրական Ընկերութեան հիմնադիրները Տեարք՝ Ա. Սր Գնեան, Ալ թին Առլանեան, Գէորգ Սալանեան, Սահակ Առաքելեան, Մարգար Շահազիզ, Պ. Տէյիրմենճեան Որդիք, Գէորգ Տէմիրճեան, Մինրան Տէր-Նեռսէսեան, Նարեգ Յ. Ճէպէճեան, Զ. Ճնարարեանեան, Յ. Բասլեան և եղբարք, Արտաշէս Ֆնարգեան, Արամ Հարտճեան, Արտաշէս Հիւրմիզ, Իրրանեան եղբարք, Սիմոն Գայէրեան, Թ. և Ե. Գարակէօզեան, Գիկէկեան Տիգրան Խան, Յ. Քշնտճեան որդիք, Խաչիկ Գէորգեան, Արմենակ Մանուկեան, Մարգարիտ Մանուկեան, Մկրտեան և Պասմաճեան, Յ. Ն. Մատիչեան, Գասնիկ Սարգիսեան, Հեռամ Սէքեան, Հ. և Մ. Սթամատլեան, Արմենակ Թաշճեան, Թոնթաղարեան եղբարք, Յարութիւն Դիմիտրեան, Ալիքսան Թօփարեան և Գէորգ Թօփարեան, մարտ 24ին ընդհանուր ժողովի գումարելով՝ վերջնականապէս ձեռնարկած են գործի 20000 բաժնեթղթերուն կէսը իրենց մէջ տարաբաժնելով։

Ինչպէս յայտնի է հայկական այս առևտրական հատատութեան գրամագլուխը սրսուած է 100,000 ոսկի, ուստի մէկը հինգ ոսկեայ բաժնեթղթերու բաժնուած։ Ինչպէս 10,000 բաժնեթղթերը արամադրելի եղած են հանրութեան տրելու ժողովրդեան ամէն դասակարգն ալ գիրութիւն ունենայ գնելու այս բաժնեթղթերէն և այսպէս տարեկան ապահով չահ մը ունենայ։

Օսմ. Կայսերական Պանքան, ինչպէս վերը յիշեցինք, կերպով մը իր հովանաւորութեան տակ առած է այս առևտրական ձեռնարկը, ամէն գիւրութիւն ընծայելով անոր և հիմակուընէ թէ՛ Պոլսոյ և թէ՛ գաւառներու գանուողները պիտի կրնան Օսմ. Պանքային կամ իր մասնաճիւղերուն դիմել բաժնեթղթերուն տարածելու համար, ամէն մէկ բաժնեթղթի համար կտնիսի վճարելով մէկ ոսկի և մէկ քառորդ, այսինքն արժէքին մէկ չորրորդը, և ասոնցմէ առաջադիր մը առնել այն հատատութենէն, ապագային նոյն գումարին համապատասխան մայր արժեթուղթը առնելու համար։ Ընկերութիւնը առայժմ իր որոշած գրամագլուխին կէսը միայն պիտի գանձէ և սոր համար է որ տարաբաժնումը միայն մէկ ոսկի մէկ քառորդ պիտի վճարուի առայժմ։ Տարաբաժնութիւնը հաստատուելն պիտի զոյութի մտնէ 7/20ին, ուրկէ հետ գիմողները 10 հազար բաժնեթղթեր չառ հատանական է որ եւ ուրեմն ու քառատարեալ գնորդներ ունենայ հրապարակին վրայ, որպէսզի ինչպէս իսկ ամիսներ առաջ, երբ ընկերութեան կազմութեան լուրը հանրաբանեցաւ, թէ՛ Պոլսէն և թէ՛ գաւառներէն բազմաթիւ դիմումներ եղան առաջարկներ ընելու համար։

Այս գրամատան հայկական առևտրական լուրջ ձեռնարկութիւնը, որ առաջինն է առնմանագրութեան հնչակումն ի վեր, կարեւոր եղերութիւն մը պիտի ըլլայ բազմադարեան հայ վաճառականական աշխարհին համար և հ՚արժէ որ ուրիշ առթիւ կրկին խօսինք իր մասին։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆԻ ՏԵՂ՝ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՆՈՒԱՃՈՒՄ ԵՒ ՓՈԽԱԴԱՐՁԱԲԱՐ

Հին ոչխարը քարտաբերան նստած միայն կը հաւիտար։ Նոր Ժամանակներու գիտէ սնոտեսական նստուածը։ Առաջները երբ ազգ մը կամ տերութիւն մը ոչք դնէր զրաչի կամ հեռաւոր երկրի մը կամ ժողովրդի մը գեղեցկութեանը, բարեբերութեանը, հարստութեանը և դիրքաւորելիք դանձերուն, առանց պատճառի կամ ամենաչնչին պատրուակով մը անոր վրայ կը յարձակէր, ոչնչացուցիչ կամ նուաճելու համար, եթէ կարենար։ Իսկ հիմակուան քաղաքակրթութիւնը այդ միւսներն նոյնպէս հանգուցեալ է։ Ուզղակի յարձակում չի գործեր մէկ մը թաղած է, և տեղը դրած է խաղաղի թափանցումն ու անարիւն ոչխարհակալութիւն ունենալով նոյն դիրքերուն իր տնտեսական տերութիւնն հոգին մէջ, բայց թուրքիոյ սասնչական երկրին տակ վայելելով կը վայելի զանոնք տնորդման։

Ինչ կը նշանակեն այս բառերը, ոչ ոչ ինչ, բայց թէ սա որ մեր երկիրը քաղաքակրթական անկոխ և ինքնագրեալ ըլլալով հանդերձ՝ տնտեսական ոչխարհակալուկրտ վրայ է օտար ձեռնարկներէ, որոնք հազար ու մէկ ձեւի ներքեւ ներս կը սողոսկին և իրենց տոքի հատատն տեղծելով կը հատատուին ու կը մնան, չահադրծութեան, վաստակի, ոչնչացութեան ու բարեկեցիկ տարուտի ոչխարի դաշտ մը ու տարարեալ մը հայթայթելով իրենց, որ երբի մէջ անդամ չէին կրնար երեւալու թէ պիտի ունենային իրենց իսկական հարենիքին մէջ։

Ասով չկարծուի տակաւն թէ հակառակ ենք օտար գրամագլուխի և օտար ձեռներէցութեան այս երկրին մէջ գործածութեանը, զի քանի որ մենք կարօտ ենք անոնց, ուրեմն չունենք պիտի տիրապետենք չմերժել անոնց ինքնամատոյց պիտութիւնը, այլ մեր մտահոգութիւնն ուղած կէսն այն է որ անտնտական բոլոր այդ կարգի ձեռնարկները ոչխարհակալութեան կամ հաղորդի գրաւումներու մէկ տարբեր տեսակն են, որ նուազ վիրաւորիչ, նուազ անարեկիչ կ՚երեւին արտաքուստ։

آره‌ولك بۆيله‌كودەطوغيسى

مجلس مبعوثان اطرافنده

مخالفين فرقه‌سنه

مشروطيتله اداره‌اولنان وبناءً عليه پارلمنتوسى بولنان مملكتلرده ليبرال ، محافظه‌كار ، سوسياليست وملت طرافدارى كبى متعدد فرقه‌لر بوليور . بونلردن هر برينك ايسترسه اكثريتى تشكيل ايتسون ، ايسترسه مخالفين فرقه‌سنه منسوب بولنسون ، بر صورتله فائده‌بخش اولمه‌سى مشروط ومطلوبدر .

بوتون فرقه‌لر آراسنده ، افكار ومسلك نقطهٔ نظرندن ، مباينت واختلاف واقع اوله‌بيلير ، اتخاذ ايديله‌جك تدابير ووسائلدن طولايى آرالرنده بعض فرقلر بوله‌بيلير . فقط اصل مقصد وغايه حقنده هپسى متفقدرلر . مقصد وغايه ايسه مملكتك منافع عموميه‌سندن ، يعنى ، ميدان تكامل وتعاليده تدريجاً خطوه انداز ترقى اوله‌رق نائل صلاح ورفاه اولمه‌سندن باشقه برشىء دكلدر .

حالبوكه بوخصوصده عثمانلى مبعوثان مجلسى غايت بدبختدر : اوراده اكثريت فرقه‌سى بولنديغى كبى برده مخالفين فرقه‌سى واردر . حالبوكه مخالفين فرقه‌سى ، معتدل ليبرال ، اهالى طرفدارى وبيطرف ياخود مستقل عنوانلريله اوچ شعبه‌يه منقسمدر . بونلر ؛ مخالفين عنوانك معناى حقيقيسنى ياكلش تلقى ايدەرك ، متمادياً حكومته قارشى مهاجمات مؤاخذاتده بولنمقدن وبوصورتله آنك خطوه‌لرينه قارشى ايقاع موانع ايتمكدن باشقه برشى ياپامقدەدرلر . مخالفين فرقه‌سنك دائما تنقيدات ومؤاخذاتده بولنه‌جغى طبيعى ايسه‌ده ؛ بوتنقيدات ومؤاخذات ، افكار خفيه وفاسده‌دن مبرا اوله‌رق ، منحصراً منافع مملكتى كوزتمك صورتيله اجرا ايدلملدر .

ييقملى ، فقط ييقيلان شيلرك يرينه دها ايسنى ، دها كوزلى ياپملى . عكس تقديرده ، آزمدت ظرفنده مملكتمز برخرابه زاره تحول ايده‌بيلير .

كچن صالى كونكى اجتماعده ، تشويق صنايع لايحه‌سنك بعض ماده‌لرى ، يالكز ٣٠ قدر مبعوث حاضر بولنديغى برصيرەده ، ٩ — ١٠ مبعوثك رائيله تصديق اولندى .

هركون حكومتى تنقيد ايتمكى كنديلرينه ايش كوچ ايدنمش اولان مخالفيندن هيچ برى ، ممتلكتمز ايچون اوقدر اهميتلى اولان برلايحهٔ قانونيه‌نك مذاكراتنده حاضر بولنماميوردى . بدايتدن برى‌ده دائما بويله اولمشدر : اعلان مشروطيتدن برى مبعوثان مجلسندن كچمش اولان لايحهٔ قانونيه‌لر اكثريا بوصورتله تصديق ايدلمشدر .

مخالفلر نهايت آكلاملىدرلركه بويوله‌حركت ايتمكله كندى وظيفه‌لرينى حقيله ايفا ايتمش اولەمازلر . اوت ! آكلاملىدرلركه صالى پازارنده صندالى نشين اولمه‌لرى يالكز حكومتى تنقيد ايتمك ايچون دكلدر .

بو مملكت اهاليسى ، خصوصيله اسلام اهاليسى ، هنوز مشروطيتك ماهيته كسب وقوف ايتمه‌ديكندن ، مخالفلر طرفندن واقع اولان مهاجمات وتنقيدات ، مملكتى انواع ورطه‌لرك اوزرندن آتلاته‌رق آنى ميدان سلامت وترقيه ايصال ايده‌جك اولان ماكنه‌نك قوتنى قيرمقدن باشقه هيچ برشيئه ياراماز . ايشته مخالفلر بونقطه‌نى اصلا اونوتمامليدرلر .

قاينه‌لر برى برلرينى توالى ايدر : بوكون زمام اداره محافظه‌كارلرك النده ايكن ، ياريـن ليبراللرك النه‌كچر ، ودها صوكرەده ديكر برفرقه موقع اقتداره كلير . فقط قانونلر باقى‌قالير ، نادراً تغيرايدر . حالبوكه بوقانونلر ايچون مخالفلرمز هيچ برشىء ياپاميوب ، آنجق قانونلرى تأسيس واجرا ايدنلرى مؤاخذه ايتمكه اكتفا ايديورلر .

مخالفين فرقه‌سنك حيثيتى بويوزدن پك چوق رخنه‌دار اولمقدن باشقه ، مذكور فرقه‌يه منسوب اولانلردن بعضلرينك ، يالكز كندى منافع واغراض شخصيه‌لرينى ترويج ايتمك ايچون مخالف عنوانى طاقمش اولمقلرينه حكم اوله‌بيلير .

مجلس مبعوثانزك حيثيتى ، مستقيم ووطنپرور مبعوثلره شدت احتياجى دركار بولنديغى حالده ، بومثللى احوال وحركاتك ظهورى طوغروسى شايان تأسفدر .

برعثمانلى

عبدالحميد وشرلوك هولمس

(٥)

برنجى قسم :

ظالم ايله مجهول برى برينه قارشى

ايكنجى باب

غريب برجنايت

— كيده‌مديككك سبى نه‌در ؟

على عثمان ايچنى چكەرك :

— بوكونلرده صولوق آلديغمز يوق ديو جواب ويردى .

محرر سسنى آلچاته‌رق :

— قنديللى مسئله‌سى ايچونمى ؟ ديدى

على عثمان كولومسه‌يەرك :

— قنديللى مسئله‌سيمى ؟ اومسئله‌اونوتلدى كيدر . . . بوصباح يكى برجسد ظهور ايتدى ديدى .

— اوت ! ارن كوبنده محترق برخانه‌نك عرصه‌سنده‌كى قوبودن چيقاريلان جسد دكلمى ؟

صادقك آرقه‌داشى فوق‌العاده بردهشتله هايقردرق :

— نه‌وقت طوبدك ؟ ديدى

— اوت ! كوزمله كوردم . ارن كوبنده اوطورمايورميم ؟

— اوت ، طوغرودر . خاطرمدن چيقمشدى ... جسدك اوزرنده نه علامتلر بولنديغنى‌ده بيليورميسك ؟

— ... يازيلرى ايله آلت طرفنده‌ده قويومائى رنكنده (٤) رقمى وار ايدى .

على عثمان دهشتدن ترددى .

— جسدك يانه كيتدم . اوزرينه طوغرو اكيلدم وصاغ اوموزنده بوعلامت كوزمه‌ايلشدى .

— عجبا بوندن طولايى بركيمسه‌يه برشى سويله‌دكمى ؟

— اصلا ! حالبوكه قنديللى جنايتى حقنده سنك سويله‌دكلرك خاطرمه كله‌رك شدت هيجانه كرفتار اولدم . ايشته كورديكمى سكا بيلديرمك وسندن يكى معلوماتلر الق اوزره سنى آرامغه كلدم . زيرا بوغريب جنايتلر فوق‌العاده مراقبى موجب اوليور ... عجبايكى معلوماتلرك وارميدر ؟

— طبيعى واردر . ذاتاً هرشيئى برطرف ايده‌رك يالكز بوايشله اشتغال ايتمكده‌يز . فقط بومسئله‌لر حقنده‌سوقاقده‌قونوشمه‌نك امكانى يوقدر . ايسته‌رسه‌ك بواقشام برابر اوه‌كيده‌لم ، اوراده سكا برطاقم شيلر نقل ايده‌يم . ممنون قاله جغمكه امين اول .

صادق برآز ترددده قالدى . حالبوكه مراقى اوقدر چوق ايدى‌كه همان برصورت قطعيه‌ده :

— كيده‌لم ، ديدى ،

ايكى آرقه‌داش كوبرويه كله‌رك بوغاز ايچى واپورينه كيردىلر .

زيرا اولجه سويله‌ديكمز وجهله على عثمان كندى پدرينك بويلجى كوبنده‌كى ساحلخانه‌سنده اقامت ايدردى .

اوچنجى باب

يكى معلوماتلر

محررك كندى آرقه‌داشنك خانه‌سنه مسافرتى ايلك دفعه دكلدى . چوق كيجه اوراده بولنمشدى : شويله‌كه خانه خلقى آنى كورنجه مسرتله قبول ايتديلر .

طعامدن صكره ، على عثمانك يوقاريكى قاتده بولنان دكزه ناظر واسع اوطه‌سنه چكيلديلر .

على عثمان برسيغاره ياقدقدن صكره برقولتوغه اوطوردرق :

— شمدى سربست قونوشه بيلرز ، ديدى .

صوكره آرقه‌داشنه خطاباً :

— اولا ، بوصباحكى كورديككك جسدك كيمك جسدى اولديغنى بيليرميسك ؟

صادق جواباً :

— خاير ، اوراده بولنان متعدد كيمسه‌لرك آراسنده دخى طانيان هيچ بركيمسه بولنه‌مادى .

آنجق البسه‌سنه نظراً كباردن برذات اولديغى اكلاشيليوردى .

— قوبودن چيقاريلان آدم چركس احمددر ، چركس احمدك كيم اولديغنى بيليورميسك ؟ ...

— اواسمى ايشتمشم ، ظنمده ماينيلردن بريدر .

— اوت ! همده ماينيلرك اك مهم ومتنفذلرندن وعبدالحميدك سوكيليلرندن برى اولوب افنديسنه بويوك برخدمت ايفا ايتديكى صيرەده قتل اولنمش وصول اوموزينك A . M زيرى ايله تمغالاندينى كورولمشدر .

بوسوزلر كيتدكجه محررك دها زياده مراقبى موجب اوله‌رق :

— ناصل خدمت ؟ ديوسؤال ايتدى .

على عثمان جواباً :

— بو آدم يكرمى درت ساعت دهاياشامش اولسه‌يدى ، بلكه شمدى قنديللى جنايت غريبه‌سنك فاعللرى دردست ايدلمش وهرشى ظاهره چيقمش اولوردى .

بعده برآز سكوت ايتدكدن وسونوك سيغاره‌سنى تكرار ياقدقدن صوكره :

— قنديللى جنايتى اجرا ايتدكدن وسونوك فرار ايدن ايكى كشى‌يى بانچوانك كورمش اولديغنى بيليرسك . بانچوان ، كندى افاده‌سنه نظراً ، او آدملره تكرار تصادف ايدرايسه آنلرى پك ايى طانيه‌بيله جكدر . بناءً عليه بوبانچوان تحريات‌زده باشليجه وبلكه يكانه قلاغوزمز ايدى . بونك ايچون بردقيقه كنديسنى راحت براقايوردق ، حتى جانيلرك بولنمه‌سنه مدار اوله‌جق برنشانه كوستره بيلسه جسيم مكافاتلر ويريله‌جكى‌ده كنديسنه وعد اولنمشدر .

زوالللى بانچوان اودرجه كسب اهميت ايتمشدى كه اوچ دفعه‌مابينه جلب اولنه‌رق عريض وعميق استنطاق ايدلمش واحسانلره مظهر اولمشدر .

صادق كوله‌رك .

— ديسه‌كه بوجنايت كنديسى ايچون تعريف اولنماز درجه‌ده خيرلى اولمشدر .

مابعدى وار

استخراجاً طبعى ممنوعدر

Հետեւաբար երբ մեկ կողմէն լայնաձակ կը ընանք մեր երկրին զանազան պէտքերուն ուշադիր ուսումնասիրութեան ասկէս, որոնք բան կրնայինք քաղաքական ամէն նշանակէ զերծ դիտումով կը նեղկայնուն, բարեկամին անվնաս և անմեղ դիտակին տակ, միւս կողմէ չմոռնանք թէ անասնական այս կարգի նուաճումները եթէ չտիրապետեն մեր ազգ հետեւանք պայմաններու անմասիր թոյլատրէն, այն ատեն ապագային մէջ կրնան մեզի, երկրին բնիկ օտարցիներս, նասնեցնել մեր խաղան հողին վրայ զարկ ապրուստի ամէն միջոցներէ, չմոռանալու համար ամէն արիւններ, այնպէս որ հոգ, այսինքն երկրին վերաբերմունքը, թէեւ օտարցիներուս կը մնայ անասնական, նայց զանն վարիքու և անկէ օգուտներու ամէն իրաւատութիւնը օտարներուն անցած կ'ըլլայ իրապէս։ Ասոր կ'ըսեն այն ատեն թէ անասնական նուաճումին յաջողեց քաղաքականը։

Ահա թէ ինչ բանի վրայ կ'ուղղենք հրատիրել մեր քաղաքական վարիչներուն ուշադրութիւնը իրր օտարնական քաղաքացի մը՝ որ կը հաստիայ թէ ինչ ըսել է անասնական նուաճումը և ինչ քաղաքական նուաճումը, և դիտէ թէ ատանք չատ անգամ իրարու տեղ կը բանեն փոխադարձաբար։

ՄԱՐԿԱՍ ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ԱԼՊԱՆԻԱԿԱՆ ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

(ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ «ԹԱՆ»Ի)

Այրարեան ընդհանրութիւնը իրարմէ տարբեր երիտասարդներ կրնան կը հանել։ Թուրքիոյ ներքին խնդիրները և միջազգային խնդիրներ։ Թէ Աբդիլհամիտ անհնազանդ է և թէ Թուրքիոյ անհնազանդական կառավարութիւնն նուաճազգայն չափով կարգադրութիւն մը հասատանելու համար թափած զանիզի ջանքերը մէկտեղ դիտնալու համար թէ ինչ ազգեցութիւն ունի բանն դիտնալու համար։ Դարձեալ մեր վրայ։ Աբդիլհամիտ կը դիտնէ ինչ ազգեցութիւն ունի։ Ամենը դազաղ սալթանին վատահելի մարդերէն էին, անարեան բանակալն, որ երկիրի մէջ և երկիրզով թագաւորեց նախորդաց անհնազան գինուորները։ Երբ Երբորդի մէջ սալթանին կը ծառայէին, բա. կը վճարուէին ու չնորհներով կ'ուզղուէին։ Եւ իրենց ընտիրներն վրայ իսկ, հարկիք զարձին, զարձեալ կայսերական չնորհները կ'ընդունէին։ Օրէնքը, տուրքը ինչ է, չէին գիտիր։ Ասոնց պատուելու կապանները քրիստոնեաները, օտարական ըլլալն անոնք թէ հիւպատոս։ Երբ պաշտօնատարէ մը չակարժէին, փոխել կուտային զայն։ Երբ գեղատուն մը կ'ամբաստանէր զիրենք, իսկոյն յանցանքը կը ծանուցէր։ Հետեւաբար անոնց դէմ նոր լեմիզը ցոյց տուած ատարութիւնը երիտ. զատանուն։ Մէկը չանս տեսակէտով, իսկ միւսը՝ ատանութիւն։ 1908էն յետ, այս ատարութիւնը երեւան եկաւ։ Ջոր. Ճանիա փաշա չիրցաւ զանոնք զսպել։ Անոր վրայ, հաստատար յանձնաժողով մը դրնուեցաւ Ալպանիա, բայց ի զուր։ Այն ատեն, Թօրդաս Շէվքէթ փաշա գլխաւորական կառավարչ արտաքսումի մը գլխաւորեցաւ։ որ լաւ վարուեցաւ, լարզ արդիւնքներ տուաւ։ Մէկեսակ կերպով պատաստուած յաղորդութիւններ, ինչպէս Տիաքովայի տուտմը, Վերին-Ալպանիոյ բնակիչներուն դրաւումը, բնակիչներուն հետաքրքրական գինաթափութիւնը, 1910ի ամրան սկիզբը գէպի բարեփոխութիւն մը ուտալ երեւին։ Այն ատեն «Թան» կը գրէր։ «Ներքուստ-արեւ միայն կարելի է այն կրնան ու յարատեւութեան ոգին զոր օսմանեան կառավարութիւնը ցոյց կուտայ իր զանազան գործադրութիւնները վարկաս մէջ։ Եթէ բարեփոխութիւն ասկէն սեղի ուան, իր նիւթական եւ բարոյական ազդեցութիւնը չատ նուազեցուցած պիտի լլար։ Պիտի կորսնցնէր իր վարքը, որա. պէտք անի, կայսրութեան բարի կիրառմանցս տարբերուն ալ ազգային միութեան ոգին եւ Տէրութեան խնամար հանգիստներ։ Հանար։ Գործերով ապացուցած իր պաշտօնը որսի կ'ուզէ Արքանդիները բանալուն ալ յարգին օրէնքը, այլ զատանն խարազեցս մը չէ միայն ալ ատաջ պիտի բերէ։ Ասկէս պիտի ուշադրեալ իր գիրքը, հանդէպ կուսակցութիւններուն և Եւրոպայի։ Մինչեւոն պատասխանները բաւական են բացատրելու համար նուազ։ այսօրուան ըմբռնութիւնը, որուն հետեւանքը սա եղաւ որ ինչպէս անցեալ տարի, այս տարի ալ օսմ. զինուորներուն գլուխը Թարլաւա փաշան անցին։ Եւ սակայն նոր տարի մը եւս կը խառնուի այս զարձին, որովհետեւ Թուրք պաշտօնական չրշանտիներու մէջ այս անդամ Մենիմենկիոն ալ կը մեզարբուի։ Կ'ըսուի թէ օսմ. հոգին վրայ հաստատուած Գարատաղցիներուն մեծ մասը Մենիմենկիոն կը գտնուն, որովհետեւ, կ'ըսուի, զարձեալ, կամաւորներ արձանագրող ազգային քոմիթէի մը կողմէ կանչուած են. թէ ազգասիրական հրատարակութիւնը չարունակ կը վերաբերուին Գարատաղի սահմանագրութիւնի վրայ, թէ ազգասէր երիտասարդներ Զեկիթենի մէջ գումարումներ կատարած են։ Մենիմենկիոջի կառավարութիւնը արդէն իսկ Աբդիլհամիտներուն Ջարտուկիոջ ընդ։ ներամի մը օգտակարութիւնը մատնանշած է սէրտեմնոց։ Օսմ. կառավարութիւնը ամենայն կը նեղանալ որ բոլոր այս իրազութիւնները հարատակ են Հայն Ազգութեան զոր ունի Գարատաղ։ Թուրքիա իրրեւ անկախ և ինքնիշխան երկիր, իր ուշադրին ալս կրնայ կարգադրել իր իր ներքին խնդիրները։ Իրաւ է որ Զեկիթենի կառավարութիւնը կը պատասխանել Թուրք կառավարութիւնն թէ անկրաւ կիրոզով կ'ամբաստանել զինքը։ Իր Գարատաղցիներուն կ'ըսէ թէ զինքիրաւ ուանտ ալ պիտի բաշխին։ դիտենք ասիկա, հետեւաբար չենք ծանրանար ասոր վրայ։ Աբդանցիներուն այս բնական անհնազանդութիւնը ատելի եւս կը չիչուտ, երբ անոնք կը խորհէին որ դեռ չատ մեռ ատենները, Համիդ օրով, չատ մը ատանդնաշնորհումներ կը վայելէին։ Անոնք դազաղ սալթանին վատահելի մարդերն էին, անարեան բանակալն, որ երկիրի մէջ եւ երկիրզով թագաւորեց նախորդաց անհնազան գինուորները։ Երբ Երբորդի մէջ սալթանին կը ծառայէին, բա. կը վճարուէին ու չնորհներով կ'ուզղուէին։ Եւ իրենց ընտիրներուն վրայ իսկ, հարկիք զարձին, զարձեալ կայսերական չնորհները կ'ընդունէին։ Օրէնքը, տուրքը ինչ է, չէին գիտիր։ Ասոնց պատուելու կապանները քրիստոնեաները, օտարական ըլլալն անոնք թէ հիւպատոս։ Երբ պաշտօնատարէ մը չակարժէին, փոխել կուտային զայն։ Երբ գեղատուն մը կ'ամբաստանէր զիրենք, իսկոյն յանցանքը կը ծանուցէր։ Ասոր կ'ըսեն այն ատեն թէ անասնական նուաճումին յաջողեց քաղաքականը։

Ահա թէ ինչ բանի վրայ կ'ուզենք հրատիրել մեր քաղաքական վարիչներուն ուշադրութիւնը իրր օտարնական քաղաքացի մը՝ որ կը հաստիայ թէ ինչ ըսել է անասնական նուաճումը և ինչ քաղաքական նուաճումը, և դիտէ թէ ատանք չատ անգամ իրարու տեղ կը բանեն փոխադարձաբար։

ՄԱՐԿԱՍ ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ԱԼՊԱՆԻԱԿԱՆ ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Այրարեան փոքրութիւնն մէջ զգալի փոփոխութիւն մը չկայ։ Օսմ. զինուորները, հարատակ իրենց նուազութեան, զիրքերնին կը պահեն, շարունակ թնդանօթներու և խարտնիչներու աջակցութիւնն։ Թուզիի վրայ ակրոզ Վաքիթի, Քալիրիզ և Քիչի կոչուած զիրքերուն վրայ բաւական յարձակումներ զործած են բնակիչները, զրաւելու համար զանոնք։ Բայց զինուորները բաւական զիմադրութիւն մը բրած ըլլալով, բնակիչները ապարատ են Բաւկորիցայի ուղղութեամբ նահանջել, հարիւր մեռելով ձգելով կռուի դաշտին վրայ։ Ամրանոցներուն մէջ բազմաթիւ Գարատաղցիներ կային, Գարատաղի բանակին մէջ զործածուած հրացաններով զինուած։

*** Մուտիէ-ատին պէտի զրաւեալ մը որ զէպի Շերատա և Թուզի ատանդ հարատուն վրայ գտնուող բոլոր զիրքերը զրաւած է, Հաթի բոլոր մասերուն ակրն է հիմա։ Ապրլ 2 թուականի հետագրի մը համաձայն, այդ զրաւեալ զիրքերը ալ զրաւած է։ Ամրանոցները զգալի կորուստներ կրած են։ Վիրաւորներն մէկը Գարատաղցի զինուորներու համազգեսար կը կրէր։

*** Հանի լրագիրները չատ յուսահատ բարեր կը հրատարակեն այրարեան ապրանքներուն մասին։ Սակայն զիտուորական չրշանտիներուն մէջ զրոյց կը տրի թէ օսմ. զինուորները զիւրաւ պիտի գասին բմբռնուելը։ «Իթալիա» յոյս կը յայտնէ որ օսմ. զինուորները պիտի հարեանն բարեկարգութիւնը վերահաստատուի, ասանց հին բէժիմի ծայրագեղ միջոցներու զիմելու։

*** Թուզի պատերազմարանին օգնութեան զացած ջնարա մը ճանրան կուռի բանալ է ապատամբներուն հետ, որոնք ծանր կորուստներ պատճառած են զինուորներուն։ Շերատայէն ճանրայ եկած հրացաններ զորագունդն ալ քանի մը ընդհարումներ ունեցած է Մոպաօրներուն հետ։ Բնակիչները նորէն պաշարած են պանակարգերը, որ պիտի բլլալու, չպիտի դիմայ դիմանալ, եթէ օգնութիւն չուտանայ։

*** Թուզի պատերազմարանին ընդ. քարտուղար Հաճի Ասիլ պէյ և պատուիրակ Էյուպ Սաբրի պէյ մարտ 29էն Սքիւպ ժամանելով տեղեկութիւն մը ունեցած են կուսակցին հետ։ Յնոյց Բրիզրէնա զացած իրաւունքներն ու ուժերը զորացած է։ Ցոյց կայ ուրեմն որ Գարատաղ Եւրոպայի խարտիրդներուն հետեւի, որով արդարեան ինդիրն ալ իր վիճակին մէջ մնայ։ այսինքն՝ օսմ. ուրուն թեան վերաբերեալ ներքին ինդիր մը։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՅԻԱՆԱՍԱՅԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳԱՐԹԵՐՈՒ ՆԱԽԱԲԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ ԶԵՂԾՈՒՄ ԵՒ ԿԵՂԾԱԲԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ֆրանսայի արտաքին գործերու պաշտօնական հաղորդագրութեան գլուխը զրուած հետեւեալ մեկնութիւնը մը կարդացուեցաւ Գ. Համոնն, կարգ մը գեղծումներ և կեղծարարութիւններ բրած ըլլալուն համար, նախարարութեան բարձրաստիճան պաշտօնատարներէն կազմուած քննիչ մարմինի մը կողմէ, որուն Գ. Բուլարի կը նախագահէր, թնդիրները կը քննուին, զեղծումները կը հաստատուին և կ'որոշուի որ Գ. Համոնն պաշտօնանկ ըլլայ և դասի քաշուի։ Բայց Գ. Համոնն թնդարարար դատաւորական ներկայանալով դատաւորութիւն կ'առաջարկէ, յայտարարելով որ ինք զոյ չէ։ «Մինչեւ հիմա որոշած էր, կը յայտարարէ Գ. Համոնն, բանտիին պանդ իմ անուանս չարէրը չբնած զրոյցներուն մասին, զոյց քանի որ նախարարը իմ մասիս զեղոյց մը ուղղած է նախագահին, քննիչ մարմինին յայտարարութիւններ ասելով չեմ գտնար։ Պատրաստ մասին չարտանց բծախնդիր ըլլալով՝ կը պահանջեմ որ դատաքէս։» Բայց գլխակ կը պարզի որ իրեն զէմ դատ բացուած չբլլալուն համար, ասանկ բան չեն կրնար բեռ։ Գ. Համոնն կը պատասխանէ, բանալով որ կը բառէ միայն լաւ ատ պատարին զարձերու պաշտօնատարներ որ հան ներքոյ է։ Գ. Համոնն ի ներկայութեան Գ. Բուլարի կը յայտարարէ. «Կ'ընդունիմ որ իրեն հաղորդուիլ, պատասխանատու եմ 70000 ֆր. դատարի մը համար։ Հարիւր տիպի տուն, բայց չկրցայ թնդանը ամբողջապէս պարզ ատենապուռ համար, կը խնդրեմ որ ինձի քիչ մը ժամանակ տաք։» Գ. Համոնն կը բանարկուի, որպէսզի դատաւորութիւնը կատարուի։

ԼՈՆՏՈՆԷՆ ԲԱՐԻՉ ՍԱՒԱԴՆԱՊԷ

Բիկս Բաիլ անունով սատանարդ մը, Պլէրիզի ձեռք չիներ սատանայով մը մարտ 20էն Լոնտոնէն Բարիզ գնաց։ Լոնտոնէն 16 քիլոմէթր հեռու գտնուած Հէնարն բառած տեղն մեկնած էր ժամը մէկը 37 անցած, և Բարիզի մոտ Իսսի-Մուլինս ինած էր ժամը 5ը 33էն, այս կերպով 400 քիլոմէթր հեռաւորութիւնը 3 ժամ 56 վայրկեանէն կարկով։ Սակ տաք, 1905էն, ժաղ Ֆոն սատանարդը մինչեւ Օպէսվիլ մասն կրցած էր հասնիլ։ Իսկ Գ. Բիկս Բաիլ որ Լոնտոնի Պլէրս գպրոցին ուսուցիչ է, դպրոցին մէջ մասն փորձած էր։ Առ թէ ինչպէս կը նկարագրէ իր ճամբորդութիւնը. «Երբոր Ֆրանսայի եղերքին վերեւը հասայ, այդ կողմերուն մէջ գտնուող ճանչեցները չատ դէշ բրին զիս։ Աշխատ ուժով վար իջայ, որ նստած տեղս քանի սանթիմէթր վեր ցատկեցի։ Եկեղեցիներու զանգակները զանգերով կը ճանչնայի այն քաղաքները, որոնց վրայէն կ'անցնէի։ Երբ ժամացոյց նայեցայ՝ հասկցայ թէ Բարիզի վրայ կը գտնուիմ, ուշքերս էյֆէլի աշտարակին մէջ։ Բայց ի զուր։ Զոն կարմ սպիտակ գտնուած մը կար։ Վէրաբերի զկեանք։ Ճամբորդութիւնս չատ հանգիստ անցաւ և մեծ յաջողութիւն մը չեմ զգար։»

ՏՈՒԹ. Ա. ԱՐԵՒԵԱՆ

ԱՄԲԷՐԻՆԵԱՆ ՊՇԱՄԱՆԱՐՈՒԹ
ՖԻԼՍՏԷԼՖԻԱՅԻ ԱՏԱՄՆԵՐՈՒԹԻՒՆԱՅԻ
ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԵՒ ԱՆԹՍՄՈՍԶՆԱԿԱՆ ԳՕԼԷՋԻ
ՎԿԱՅԱՐԱՆ

Ք՝բարբմաճ Գեալինիս. Ինեռ Թէրէ. Պոսի թիւ 37 31 50

ՆԵՐՔԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԱԼՊԱՆԻԱԿԱՆ ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

Այրարեան փոքրութիւնն մէջ զգալի փոփոխութիւն մը չկայ։ Օսմ. զինուորները, հարատակ իրենց նստատեղները, զիրքերնին կը պահեն, շարունակ թնդանօթներու և խարտնիչներու աջակցութիւնն։ Թուզիի վրայ ակրոզ Վաքիթի, Քալիրիզ և Քիչի կոչուած զիրքերուն վրայ բաւական յարձակումներ զործած են բնակիչները, զրաւելու համար զանոնք։ Բայց զինուորները բաւական զիմադրութիւն մը բրած ըլլալով, բնակիչները ստիպուած են Բաւկորիցայի ուղղութեամբ նահանջել, հարիւր մեռելով ձգելով կռուի դաշտին վրայ։ Ամրանոցներուն մէջ բազմաթիւ Գարատաղցիներ կային, Գարատաղի բանակին մէջ զործածուած հրացաններով զինուած։

*** Մուտիէ-ատին պէտի զրաւեալ մը որ զէպի Շերատա և Թուզի ատանդ հարատուն վրայ գտնուող բոլոր զիրքերը զրաւած է, Հաթի բոլոր մասերուն ակրն է հիմա։ Ապրլ 2 թուականի հետագրի մը համաձայն, այդ զրաւեալ զիրքերը ալ զրաւած է։ Ամրանոցները զգալի կորուստներ կրած են։ Վիրաւորներն մէկը Գարատաղցի զինուորներու համազգեսար կը կրէր։

*** Հանի լրագիրները չատ յուսահատ բարեր կը հրատարակեն այրարեան ապրանքներուն մասին։ Սակայն զիտուորական չրշանտիներուն մէջ զրոյց կը տրի թէ օսմ. զինուորները զիւրաւ պիտի գասին բմբռնուելը։ «Իթալիա» յոյս կը յայտնէ որ օսմ. զինուորները պիտի հարեանն բարեկարգութիւնը վերահաստատուի, ասանց հին բէժիմի ծայրագեղ միջոցներու զիմելու։

*** Թուզի պատերազմարանին օգնութեան զացած ջնարա մը ճանրան կուռի բանալ է ապատամբներուն հետ, որոնք ծանր կորուստներ պատճառած են զինուորներուն։ Շերատայէն ճանրայ եկած հրացաններ զորագունդն ալ քանի մը ընդհարումներ ունեցած է Մոպաօրներուն հետ։ Բնակիչները նորէն պաշարած են պանակարգերը, որ պիտի բլլալու, չպիտի դիմայ դիմանալ, եթէ օգնութիւն չուտանայ։

*** Թուզի պատերազմարանին ընդ. քարտուղար Հաճի Ասիլ պէյ և պատուիրակ Էյուպ Սաբրի պէյ մարտ 29էն Սքիւպ ժամանելով անակնկալ մը ունեցած են կուսակցին հետ։ Յնոյց Բրիզրէնա զացած ուրեմն քաղաքական լուրերով ու մանաւանդ Ռուսահանդանական պատերազմով հետաքրքրուած՝ բարձրաձայն կը խօսէին ու կը վիճէին։ Ինքն ալ սրտ մը մտնակցեցնելու խօսակցութեան մասին, նեռոպէն եկած թերթերը առնելով, անցաւ դրասենին առջեւ եւ սկսաւ քաղաքական բաժինը պտտցնել։

Յուսմը անցած էր ու ամ դրեթէ չէր մտածեր առանց չարաչար դէպքին։

Իրիկունը սակայն երբոր, գործը աւարտելէ ետքը, գաբ եկաւ խմբագրատունէն՝ յանկարծ միտքը բերաւ տատան եկեղեցան մէջտեղը, հոն հանուած մարդուն դիակը եւ անոր ուսին վրայ դրոշմուած երկու գիրերը, Ա. եւ Ա. ոնք իր երեւակայութեան առջեւ հիւսուելն սասկումով մը կը ցցուէին։ Եւ անդիմադրելի պէտք մը զրաւ երթալ իր բարեկամը՝ Ալի Օսմանը՝ գտնելու, իր տեսածը անոր հաղորդելու ու մխիթարն տանն անկէ նոր տեղեկութիւններ քաղելու համար։

Նախ հանդիպեցաւ իրենց ժամադրավայրը եղող զարեզրատունը։ սակայն Ալի Օսման հոն չէր։ Այն տանն տնեցիներն անհամբերութեամբ մը կոտք մը մտաւ եւ ըսաւ կառապանին։

— Գալար Ջապիկ։

Կառքը ճանչայ եղաւ եւ քառորդ մը հաքը կեցաւ։ այդ չարաչար չէնքին դրան առջեւ։

Սատրք վար թնչաւ, կառքը ճամբեց, դրան առջեւ կեցող պահապանները բարեւեց եւ քակէն անցնելով, ուղղուեցաւ դէպի մտաքի սանդուխը։

Բայց վեր ելլելու պէտք չունեցաւ, իր բարեկամը, Ալի Օսմանն, սանդուխէն կ'իջնար դուրս գալու համար։

— Վա՛յ, Սատրք պէյ, ինչ բան ունիս այստեղ, ըսաւ ուսիկոնութեան պաշտօնեան իր գպրոցական ընկերոջ։

— Այս կողմերը եկած էի եւ ուզեցի անդամ մը քեզի հանդիպիլ։

— Շատ ուրախ, ուրեմն միասին դուրս ելլենք։

Եւ Ալի Օսման մտերմօրէն իր բարեկամին թեւը մտաւ։

— Եղբայր, բաւ Սատրք, քանի անգամ գարեկրատան դացի։ քեզ ո՛ստեղու յոյսով ու երբեք չկրցայ քեզի հանդիպիլ։

— Այո՛, որովհետեւ այն իրիկունէն ի վեր ուր միասին գարեկուր խմեցինք, ուրիշ հոն դրած չեմ։

Երկու բարեկամները խօսելով փոքց եղած էին եւ դէպի Սիրքէճի ուղղուեցան։

— Գալար Ջապիկ։

Կառքը ճանչայ եղաւ եւ քառորդ մը հաքը կեցաւ։ այդ չարաչար չէնքին դրան առջեւ։

Սատրք վար թնչաւ, կառքը ճամբեց, դրան առջեւ կեցող պահապանները բարեւեց եւ քակէն անցնելով, ուղղուեցաւ դէպի մտաքի սանդուխը։

Բայց վեր ելլելու պէտք չունեցաւ, իր բարեկամը, Ալի Օսմանն, սանդուխէն կ'իջնար դուրս գալու համար։

— Վա՛յ, Սատրք պէյ, ինչ բան ունիս այստեղ, ըսաւ ուսիկոնութեան պաշտօնեան իր գպրոցական ընկերոջ։

— Այս կողմերը եկած էի եւ ուզեցի անդամ մը քեզի հանդիպիլ։

— Շատ ուրախ, ուրեմն միասին դուրս ելլենք։

Եւ Ալի Օսման մտերմօրէն իր բարեկամին թեւը մտաւ։

— Եղբայր, բաւ Սատրք, քանի անգամ գարեկրատան դացի։ քեզ ո՛ստեղու յոյսով ու երբեք չկրցայ քեզի հանդիպիլ։

— Այո՛, որովհետեւ այն իրիկունէն ի վեր ուր միասին գարեկուր խմեցինք, ուրիշ հոն դրած չեմ։

Երկու բարեկամները խօսելով փոքց եղած էին եւ դէպի Սիրքէճի ուղղուեցան։

ՄԱՅՐՕՆԻ ԽՆԴԻՐԸ

Արտաքին գործոց նախարարը հրամայած է խիստ զգուշութիւն մը կատարել, որ անցեալ հինգշաբթի օրուընի վեր սկսած է, երեւան հանելու համար թէ ով Մայրոնի բնակիչներուն յանձնած է արտաքին գործոց պաշտօնատարէն զրկուած վտանգաւոր։ Նոյնպէս քննութիւն կը կատարուի թէ արտաքին գործոց պաշտօնատան ծանկագրութեանց ընդօրինակութիւնները ո՞ուն կողմէ յանձնուած են օտար թղթակիցներու։ Այդ զործը կը չարունակուի գեռ քանի մէկ քանի չորեք տասնեակ, երբ Մայրոնի մասնութեան զործը երեւան եկաւ։ Արտաքին գործոց անօրէն էմին պէյ կը վարէ քննութիւնը։ Կանխատես է այն բոլոր թէ կարող մը պաշտօնատարներ ձերբակալուած ըլլան պաշտօնատիներու գրասենեակ առթիւ։ Քննութեան արդիւնքին կը սպասուի, յանցաւոր պաշտօնատարները ձերբակալելու համար։ Այդ զործը մեծ յուզում տուաջ բերած ըլլալով խորհրդարանական չրշանտիներու մէջ, հանգամանք է որ հարցապնդում ըլլայ։ Եթէպէրոյ և Թարաք պէյ ազ. ի՛ն դրէն մասին է։ Գրասենեակ կոչուած։

*** Կ'ըսուի թէ Բարիզի Գրանսական դեսպան Նաում փաշայի Գոլիս վերադարձը կապ ունի Մայրոնի խնդրին հետ։ Բարիզի մէջ տարաձայնուած լուրերուն նպատակ, Գրանսական կառավարութիւնը դիտել տուած է թէ Նաում փաշա չի կրնար իր պաշտօնին վրայ մնալ, քանի որ նախնական օսմ. դեսպանը մասն ունի պաշտանաթիւրու զրգռութեան մէջ։ Նաում փաշա Սարանիա զացած է կռուի։ Միւս կողմէ թարք թերթ մը անհիմն կը գտնէ Նաում փաշայի վերադարձը։

ԵԷՄԷՆԻ ԱՊՍՏԱՄԲՈՒԹԻՒՆԸ

Հանրաստակ այս օրերս ՀՇՄԱ զրոյցներուն, արշաւ սկսաւ մերին հրամանատար Իզզէթ փաշայի կողմէ պատերազմական նախարարութեան հասած սեղկագիրները ապահովիչ են։ Սանդարի ՀՇՄանները զանազան ընդհանուրները անարգարար քաշուած են։ Աբաշ-էլ-Ամրիի ըրնդիներները հնազանդութիւն յայտնած են։ Կեղարափա Բրիզա պէյ, սասար վարչի զրպարտանցած, Իսմանը և Կեչաբանը ազատագրուած է։ Քանի մը օրէ ի վեր կրնանք մը ասել այդ զիրքերուն չուրջը և հանանան ձեռք անցին այդ զիրքերը։ Սակայն վարչի հրամանին սակ զանազ զրաւելի վրայէն։ Ամէն ինչ թէ՝ զալի թէ՝ հանգ կը բառանցայ Նիւ-Լիի վրայէն։ Այդ զրաքիրեն օգնութեան ձեռք անցին այդ զիրքերը։ Սակայն պիտի հանեն ջնարա մը, լեռնոտ մասերուն մէջ յառաջանալու համար։

ԹՈՒՐՔԱՍՏԱՆՈՒԼԻՆԸ

ՍԿ. ՀՄԱՆՆԱՑԱԼՈՒԹԻՒՆ

Թուրքիոյ սարդիար սահմանադրութիւնվրայ ամէն ունեցած ընդհարումը ծանուցած էինք քանի մը օր առաջ։ Այդ մասին նոր մանրամասնութիւններ հասած են Հարատակ սահմանադրութիւնի քննիչ յանձնաժողովի գործունեութեան, որպէսզի պատասխանատու դարձնեն Սուլթանը ձեռնարկուած կը ըլլայ, մինչեւ ազգային ժողովը ասակ ծաղրում ասած է։ Մինչեւ յաջորդ օրը սեւոյ բնդանան ասանն կրնար սասակնատարով Գալիպոլիի և Սուազոյը պատերազմներուն վրայ։ Գալիպոլիի, Տարդիրդայի ասանանագրուելու համար, Լեմնոս զամարակ զինուոր զրկած են, Գալիպոլիի զաւառներուն վրայ հարի եղած կիսարդ զինուորներու մասին։ Գալիպոլիի Ջոյաս։ Գալիպոլիի հարեւանցագրը զրաւեցած է սահմանադրիի օսմ. սպաներուն հետ սեռակցիկ, հարատակ յայտարարութիւններ ընելով թէ մեզի Բրիզ կարող գացած է և մեզի Լիսէի կարգը։ Գալիպոլիները Տարդիրդայէն երկու թնդանօթ զրած են Լիսէի եռեւ գտնուող Գալիպոլի զիրը։ Գալիպոլիան Ֆիլորիզ զիրի բոլոր բնակիչները, զինեալ, կուռն մասնակցած են։ Օսմ. զինուորներէն մէկ հատի մնաց և մէկ վիրաւոր կայ։ Տարդիրդայի օսմ. հրամանատարութիւնն կողմէ հարի եղած հրամանները արուած են, որպէսզի անոնցի ընդհարման մը առաջքն առնուի։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԷՋ ՑՈՒՐԱԿՈՎ

«Բարբիրի Տէլլա Սէրա»ի Ափրիկեան Տրիպոլոյ թղթակիցը մարտ 29 թիւով կը հեռագրէ թէ Պենկազիի դիպուածը քիչ մնացեր է որ մահմեդականներ մէջ պիտի երթար։ Հիւպատոսը, հանանան իշխանաց Ֆանոց յանձնարարութիւններուն, ասանց ու դիկի քաղաքին դուրս պատած ատեն, Արաբի մը կողմէ յարձակում կրած է։ Արաբը հրանին պարած է հիւպատոսին վրայ, բայց գնդակը վրիպած է։ Իշխանութեանց կողմէ քննութիւն բացուած է։

ԼՐՈՏԱԿԱՆ ԽՆԴԻՐ

Բ. Դուռը պաշտպան սերբութեանց մասնդիմումներու բրած էր Կրեմի կղզեսական պատասխաններու դատողութիւններու մասին, որոնք անգործադրելի կը մնան։ Պատասխանը հասած է Բ. Դուռ։ Տէրութիւնները Հանեսի իրենց հիւպատոսներուն հրաման ասած են այդ մասին քննութիւն ընելով և կրեմական կառավարութեան ուշադրութիւնը հրաւիրել։ Բ. Դուռը գոհացուցիչ գտած է այդ պատասխանը։

ԲՈՒԼԳԱՐԱՆ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

Բիւլգարան վարժարանի չրշանտարը կարգը յայտարարութիւն մը ուղղելով հարգելի, Մերարբարի ու Երեւոյ. ժողովի նախագահներուն, ապրուստի կը բարձրանն նոյն վարժարանին վիճակած

— Այո՛, աչքս տեսայ, կ'ըսէր Բեքնիրեն, ա. և ա. զիրերը, մանի կապագրգոյն, և յետոյ 4 թիւր այդ զիրերուն տակ, ճիշդ Ալի Օսմանի ներարարանին պէս... ուրեմն այս ոճիրն ալ չարունակութիւնն է Դամոկլեսի ոճիրին... նոյն նշանը՝ միայն թիւր փոխուած։

Ու Սատրք տեսակ մը անբացատրելի երկիւղով կը հանանէր։ կը զգար զացած դիակը տեսած ըլլալուն և իրեն ուշակս կը թուէր որ ինքն ալ զործակից էր այդ ոճիրներուն, թէ կրնար ձերբակալուիլ, հարցաքննուիլ, բանտարկուիլ...։

— Աղուեօք յուզուս նշմարեցին, պրպեօք թէ կասկածեցան, պրպեօք դիս պիտի հետապնդեն, կը խորհէր ինքնիրեն։

Ու վակտին մէջ նստած՝ դարասդրի ամարկներ կը նեռէր չարքը զանազանուրն վրայ, ջանալով անանց դէմքին վրայ կարդալ իր կասկածները արդարացնող նշաններ։

Այս մտատանջ վիճակին մէջ հասաւ կամարջ եւ ուղղեցաւ «Շանքաք»ի խմբագրատունը, որ ինչպէս ըսինք, Բ. Դրան պաշտօնական վրայ կը գտնուէր։

Խմբագրատան մէջ սակայն կրցաւ իր պարարտութիւնը զանել։ Իր ընկերները

— Ինչպէս համար, հարցուց Սատրք։

— Եղբայր չունչ առած չունիք ուրիշ, հառաչեց Ալի Օսման։

— Միշտ այդ Դամոկլեսի խնդիրն է, հարցուց խմբագիրը ձայնը ցածցնելով։

— Դամոկլեսի խնդիրը մի, պատասխանեց միւսը ժպտելով, անիկա մոցեցաւ զրկեմ... այս առուս նոր դիակ մը գտնուեցաւ։

— Այո՛, Էրզնգիոյ, այրած տան մը ուերարներուն մէջ գտնուած հոգի մը հանուած։

— Ե՞րբ խնայար, գոչեց Սատրքի ընկերը, սարսափահար դէմքով մը։

— Բայց, աչքս տեսայ այս առաս, միեմ Էրզնգիոյ չեմ ընակիր։

— Հա՛, ճշմարիտ է, մոքիս եկաւ... և գիտես թէ դիակին վրայ ինչ նշան կար։

— ա. և ա. տառերը ու ներքեւն ալ 4 թիւ ունէր մութ կապոյտ գոյնով, պատասխանեց Սատրք։

Ալի Օսմանի՝ ուսարեկ իր բարեկամին նայեցաւ։

— Դիակին քով գտիր էիր, ծանցայ ու յանկարծ նշմարեցի որ ձախ ուսին վրայ այդ նշանը դրոշմուած էր։

(Շարունակելի)

ԱՊՏԻԼ ՀԱՄԻՏ ԵՒ ՇԷՐԼՕՔ ՀՈԼՄՍ

ՀԵՂԻՆԱԿ՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ՕՏԵԱՆ

ԳՈԱՔԷՒՆ ՄԱՍ

ՐՈՆԱԻՈՐԸ ԱՆՇԱՆՕԹԻՆ ԴԷՄ

ԳԼՈՒԽ Բ.

Դեպին գլխիկով հուժկու մարդ մին էր, հագին քառուսուն տարեկան և յայտնի կը տեսնուէր որ տակաւին նոր մեռած էր. վրայի հագուստները հնամած էին ու միայն բանդարոնը և չոքիկը մնացած էր։ Խմբագիրը մեքենաբար ծանցաւ դիակին վրայ և ուշադիր նայեցաւ անոր դէմքին ու մարմնոյ կուրծքին...

Ցանկարծ մութ կապոյտագոյն արատ մը նշմարեց անոր աջ ուսին վերի կողմը. ուսերի մասնցուց գլուխը՝ մասէն քնելու համար այդ արատը և մէկէն սարսռեցաւ ամբողջ մարմնոյն մէջէն... Ա. և Մ. զիրերը զրոշմուած էին դիակին ձախ ուսին վրայ ու ներքեւն ալ թուանշան մը՝ 4։

Սատրք մեծ ճիգ մը ըրաւ ոտքի ելլելու և յուզումը ծածկելու համար։

— Ինչպէս դիակին այդչափ կը մօտենաս ու պարզապէս տեղը կը յարգնա, ան՝ զէմքդ պրպտի զոյն զարձեր է ու կը դողդողա կոր, ըսաւ Սայիտ էֆէնտի իր բարեկամին։

Իրա՛ւ ալ Սատրք՝ հակառակ իր ուրոյ ըրած ճիգերուն չէր կրցող յուզումը զրեպել։

— Երեմանք կայարան, կառախումբը չվախցնենք, ըսաւ Սատրք և ոտքառաջարկ։

Սատրք մեծ ճիգ մը ըրաւ ոտքի ելլելու և յուզումը ծածկելու համար։

— Ինչպէս դիակին այդչափ կը մօտենաս ու պարզապէս տեղը կը յարգնա, ան՝ զէմքդ պրպտի զոյն զարձեր է ու կը դողդողա կոր, ըսաւ Սայիտ էֆէնտի իր բարեկամին։

Իրա՛ւ ալ Սատրք՝ հակառակ իր ուրոյ ըրած ճիգերուն չէր կրցող յուզումը զրեպել։

— Երեմանք կայարան, կառախումբը չվախցնենք, ըսաւ Սատրք և ոտքառ

բժիշկներու հետիմական անձկութեան դէմ։ Անոնք կամ թեւատակական բժիշկ կ'ըլլան 500 դրամ. ամսավարձով և կամ սարաբանա պարտաւորներու կը կոչուին, առանց յանձնարարութեան։ Մինչ Մելբիլէն չընտրուած կրնայէր ամենաբարձր պարտաւորներու կոչուիլ։

ՐԼԺԻՑԻ ԴԱՐԾԱԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱԿ

Մեծարեալ Բլժիի բանեկոչ լրած գրծուսութեան տեղ նորէն գրեցաւ համար ընդհ. անօրէն Պ. Ա. Ն. Ճիապիի զոյ. ա. ք գայած էր։ Գործաւոր ընտրեալը հակառակութեան և ատեկ կրնա մը ծագեցաւ։ Կատի մինչև անօրէնին կատարածը վիրատրուեցաւ։ Նոյնպէս քանի մը գործաւորներ վիրատրուեցան։ Ռատիկատիներ հատնելով բարեկարգութիւնը վերատաւաւեց։ Զարս գործաւորներ հրամերու եղան պահանջոց, բանակցութիւն կատարելու։ Բլժիի անօրէնութեան հետ, համաձայնութեան մը յանգելու համար։

ՅԵՐԻՑԻ ՓՈՇԵՆՈՒ ՍԿՍԱՐԿԵՔԸ

Հին բլժիի օրով, Նշան Թաշը մանրլ մեացած ապրանք մը առանց փոխարժէքի արուած էր Նախին եղարքս ուծերակուսական Յերիցա փաշայի։ Էվրոպի նախարարութիւնը զատարանի դիմած էր, հա ատեան համար զոյն։ Նախագաս Առանոր և Վերարքնիչ Առանոր վճռած էին որ Յերիցա փաշա այդ ապարանքը յանձնել Էվրոպի նախարարութեան։ Յերիցա փաշա Վճռարեկ Առանոին դիմած էր։ Նոյն Առանոր հատատաց արուած վճիռը, Յերիցա փաշան զատարակով զատական ծախքերու վճարման։ Իսկ ապարանքին մէջ կատարուած չինութեանց մասին Շերիի զատարանին պիտի դիմէր։

ԵԿԱՄՈՒՏԻ ՏՈՒԲԳ

Երմանեան նախարարութիւնը օրինագիծ մը դրած է Պատանի Խորհրդին՝ շարժուն ատաղաձիներ եկամտի աւելք մը գանձելու համար, քանի որ չատ տեղեր հարատաները թէ մէքենաներ աւելք ենթարկուած գրազում չունենալով, ամբարութեան որ եւ է աւելք չեն վճարեր։ Օրինագիծն երկու մասի բաժնուած է։ Ա. Թէ մէքենաներ արտնին վճռատարներուն և արշաւազորներուն առնուելիք աւելքը, եւ երկրորդը հաստատութեան կարգի անտոսի մը սահմանուելիք աւելքը՝ եկամուտին քանակութեանը հանիմաստութեամբ։ Այս երկու տեսակ աւելքերուն դիմ ընդունուած է վարձքին կամ եկամուտին քանակութիւնը։ Թէ մէքենաները վից կարգի բաժնուած են, պով պիտի առնուի Ա. կարգի վճռատարներուն չանուն հարեւրին տասնը տոկոս, Բ. կարգի՝ տասներեւ, Գ. կարգի՝ տասը, Դ. կարգի՝ ութ, Ե. կարգի՝ հինգ եւ Զ. կարգի՝ երեք։ Տարբը պիտի սահմանուի վարձքին քանակութեանը եւ ծառայող պաշտօնեաներու թիւին համեմատութեամբ։ Եկամտի աւելքու զանձման համար քաղաքներու մասին ալ դատարկարգութիւն մը կայ սարկա.— Ա. 100,001էն աւելի ընակիչ ունեցող քաղաքներ, Բ. երկրորդի ա. ծովեզերքի վրայ՝ 50,001էն 100,001, Գ. կամ ծովեզերքի եւ կամ երկրամասի վրայ գտնուելով 10,001էն 50,000 եւ կամ նոյն տեղերը չգտնելով 50,001էն 10,000 Դ. երկրամասի կամ ծովեզերքի վրայ՝ 2,001էն 10,000 կամ 10,001էն 50,000 Ե. այլ երկու պարագաներուն 2,000էն վար կամ 2,000էն 10,000։ Երկրամասի տարբերն հինգ վարձքին քանակութիւնն է եւ տակայն իւրաքանչիւր քաղաքի կարգաւորութեան համաձայն այդ վարձքը կրնայ աւելի այլ դասակարգութիւններ։ օրինակի համար հարիւր լիրայ վարձք բերող առան մը ընդհանուր մարդ մը Ա. կարգի քաղաքին մէջ 600 դրամ եկամուտ ունեցող պիտի նկատուի, Բ. կարգ՝ 700, Գ. 800, Դ. 900 եւ Ե. 1000։ Կառավարութիւնը այդ զատարին հարեւրին երկրը պիտի առնէ իրեն տարբ։ Սակայն այս տարբը իրրեւ լրացուցիչ պիտի առնուի՝ այսինքն այդ քանակութիւնէն պիտի գեղչի հարկատուին վճարած տասանորդի տարբին մէկ քառորդը, թէ մէքենաներուն ամբողջը եւ կարգաւորական տարբին կրկրդը։ տասնմէկ միայնն է որ իրրեւ լրացուցիչ կամ հանրահաւաքարբ պիտի գանձուի։ Աւելի բարձրացա բրդաշ համար օրինակ մը մէջ բերենք։ Հարար ատի եկամուտ ունեցող անձ մը ամէն պարագայի մէջ երեսուն ռուբի տարբ պիտի տայ։ եթէ տասանորդին եւ մեւ տարբերուն գումարը քսան ռուբի հասնի, լրացուցիչ տարբը տասը ռուբի պիտի բլլայ։ Այս օրինագիծը եթէ Խորհրդարանին կողմէ ընդունուի ա կայ։ իրատեսով վաւերացուցեալ, յանձինիայ տարբ տարեկան մարդեն ստացուելու պիտի դրծադրուի։

ՕՐԻՆԱԿԱՆ ԴԱՐՈՑՆԵՐՈՒՆ ՓԱԼԱՒՈՒՄ

Կրկինայի իշխանութիւնները վա՛ղած են տեղւոյն յոյն վարժարանները, տարակերով որ ուսուցիչներուն վիրայանները չեն վաւերացուած կրթական նախարարութեան կողմէ։ Սկնդը իր վերջին նիստին մէջ նիստի ուստ ալ ենլրը։

Մ. ԵՒ Ց. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ

Մ. և Ց. կուսակցութիւնը տէրի օր խարդարարանին մէջ զուսարուելով հանեալ ոստիները տուաւ։ Ներքին գործոց նախարարութեան երմատոյցի մասին։ Ա. կուսակցի ազնականի պաշտօն մը հատատակ Ալիրիկան Տրիարդայ համար, սնոր յանձնելով արտարքին գործոց անօրէնի պաշտօնը։ Նոյնպէս ատրատատարանի մը հատատատութիւնը հանանդէն մէջ։ Բ. Ամբողջ Թուրքիոյ վարչական պաշտօնատանց մեացան քանիրոյը տարանուելու համար, նամանգները չորս չրջանների բաժնուած են, որոնց խորհրդները մէկ քնիչի և երկու օրէնսդիրներու պիտի յանձնուի։ Գ. 330000 ռակիի տարեկան վարկ մը յատկացնել, գաղթականներուն գեղեցման համար։ Դ. կառավարութիւնն կարմէ իրր գաղտնի վարկ ուրած 25000 ռակին 5000ի դեղչուեցաւ։ Ե. մէկ միլիոն ոչուչ յատկացնել Ատանայի հանանդէն մէջ հիմնուած բարեգործական հատատատութեանց։

Ցաղորդարար քաւէրկուեցան նոյն պարտէին Բ. մասը (կեդրոնի ծախքեր 745,000 ղրչ։ Գ. մասը՝ (բատակարարութիւններու հետագր. և թղթատար. պաշտօնեաներու ամսական) 8,950,000 ղրչ։ Դ. մասը՝ (կուսակցութեան փոխանակութեան ծախք) 2,315,600 ղրչ։, տասը վրայ 100,000 ղրչ.ի յաւելում մը եղաւ։ Ե. մասը (գաղթականի պաշտօնեաներու ճամբուծախք, հագուստ, բանձնակի ոչ գրացի ծախք, տարանոգարարներու վարձք) 4,732,075 ղրչ։։ Զ. մասը (տարագրութեանց և այլ ծախք) 7,900,000 ղրչ։։ Է. մասը (հանրապետական ճանապարհ. և թեկերու ծախք) 6,388,495 ղրչ։։ Ը. մասին (1070000 ղրչ.) վրայ 50,000 ղրչ.ի թեւաղարթիւն մը եղաւ։ Թ. և վերջին մասը (նոր հատատատատարկի հետագրական կարիքներու և թեկերու համար) 3,146,203 ղրչ.ը ևս ընդունուեցաւ։ Նոյնպիսիներ և վերնոյաց հետագր. և թղթատար. վերատեսչութեան պիտանէն։

Կէս օրուան դադարէն վերջ ժողովը ձեռնարկեց ատիկան գլխատրներու պատանէի մասի վերատեսչութեան։

Ա. գլուխը (կեդրոնի ատամանները) 1,189,720 ղրչ։ Նոյնպիսիներ ընդունուեցաւ։ Թէեւ Ոստիկան-գլխաւոր հրամանատարը ոչ, «Ժամանակ» քննութիւնին 80000 ղրուշի գնուած ամսական (էնսիմինին կարմէ) դարձեալ 120 հազարի բարձրացաւ, բայց ժողովը մերժեց։ Նոյնպէս ժողովը մերժեց Շէքիպ պէյի այն թագրերը, որպ կառավարիչ ընդունուի ա կայ։ իրատեսով վաւերացուցեալ, յանձնարարութեան մէջ գտնուող Ա. քարտուղարութեան պաշտօնը։

Բ. մասը (տասը գլխատրներու ամսականները) 1,639,548 ղրչ։ ընդունուեցաւ։ Նոյնպիսիներ։

Գ. մասը՝ (գանատան ծախքեր) 214,000 ղրչ։ ընդունուեցաւ։ 30,000 ղրչ.ի յաւելում։ Այս գումարով մեացանները պիտի տրուին կարգաւորութեան ցոյց տալով ոստիկան-գլխատրներու։

Դ. մասը (թէնիզպանի ամսականներ) 151,209,160 ղրչ։։ բանէն վրայ տուեցաւ 1,145,240 ղրչ։, որպէսզի հեծեալ ատիկան գլխատրներու քաղաքն լրացուցուի։

Ե. մասը (ատիկան-գլխատրներու վարժարանները) 1,346,820 ղրչ։։ Պոչ էֆ. բեմ կար և առաջարկեց որ ատիկան գլխատրներու վարժարանին մէջ կարգաւոր դաս մը, որ Կիրեան մեծայուած է, բայց ատիկան-գլխատրները գոլորցին դաս կը տարին և կը կիրարկեն, անպատճառ աւելցուի։ այդ դասը ըստ, ձեռի դասն է, որ ՏԲԼ աւանդուի աւելի լաւ կերպով կրնան... ձեռէ։

Վանմաքան էֆ. առաջարկեց որ ամէն ազգէ ատիկան գլխատրներ եւրոպական նմանօրինակ վարժարաններ ղրկուին, կատարելագործուելու համար։ Ժողովը մերժեց այս առաջարկը և Զ. մասը ընդունեց նոյնպիսիներ։

Է. գլուխը (գլխատրներու ծախքեր) 5 միլիոն 113,100 ղրչ։։ Պոչ յայտարարեց թէ՝ չատ մը նամանդարներու մէջ պանանոցներ չունեցու համար, տեղացիներէն բանտարկեալներ և տարբի ձեւով գրամ կը գանձուի։ Երեսխիներուն ամսանք բաղդեցին թէ՝ այդ կարգի բաներ չեն կրնար տեղի ունենալ։ Պոչ չարաքանչելով բուռ թէ՝ իր ընդարձակ չրջանակին մէջ այդ գրամը մէնչեւ այսօր կը գանձուի և խնդրեց որ այս ապօրինութեան վերջ մը դրուի։

Յետոյ յանդարարար ընդունուեցան Բ. և Թ. մասերը։ Նիստը փակուեցաւ։ Ժամը 4 ռ կէսին։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԸ

ԿԵԴՐ. ՀԱՆՐԱՅԱՐԱՆԸ՝ ԻՍԱՏԻ

Պատրիարքարանի կողմէ հարկ եղած պաշտօնական ձեռագրութիւնները լրացած լլալով կեդր. Վարչ.ի կրթական բնդհ. կանոնագրին 129դդ. յօդուածին պատասխանելու համար, իրրեւ կրկրդական (խառատ) վարժարան հաստատուելու կառավարութեան կողմէ. բան այսմ ուսուցիչները օսմ. հպատակ պիտի լլան և վիճակներու Երդ. նախարարութեան կողմէ պիտի հաստատուին։

ԴԱՂԹԱԿԱՆ՝ ԵՐԵՍՈՒՍԱՂԷՄԻ ՄԷՋ

Երուսաղէմի Պատրիարքարան ուղղուած նամակի մը մէջ կը կարդանք. «Յարութիւն Պատրիարքին հարատարութեան 1584 ռ.կէս Գրանա. և 468 ռ.կէս օսմ. ոսկի գումար մը միայն գանուած էր. մինչդեռ որոշ հաշիւներով կ'ենթադրուէր որ 4500 կամ 5000 նարդկան պիտի գտնուի։ Ատպ. ակերեսիին ունեցողներ կ'ըսեն թէ՝ հաբիրէ ոսկի երկաթադիի արժէքներ ունէր և տակայն մէկ հատ իսկ չէ գտնուած իր մեռնելէն վերջ։ ասկ գտա կ'ըսեն թէ՝ այդ արժէքները Երուսաղէմցի Տօքթ. Վանան Բաքարի ձեռքով ծախուած են 11000 ֆր.ի, 1901 հոկտ. 19ին և գումարը յանձնուեր է Պատրիարքին։ Այս և ասոր նման յարակից ինդիրներ դեռ իրենց կրատրեալ լուսաբանութիւնը չեն ստացած։ Յարութիւն Պատրիարքի և Պատրիարքարանի գայթերը ցուցադրելու պաշտօն ունեցող և եօթն անդամէ բաղկացեալ յանձնաժողովն ալ տակաւին իր պաշտօնը չէ աւարտած և հարցմինչև ապրիլի վերջերը պիտի աւարտի։ Այդ յանձնաժողովը Տօքթ. Բաքարի բացատրութիւններ պահանջած է թէ՝ ինչ պարագաներու տակ և քանիի՝ վաճառուած են արժէքները։ Թէեւ Յիշեալը խոստացած է գրաւոր բացատրութիւններ տալ և տակաւին մինչև հիմայ իր խոստումը չէ կատարած։

* * Դանիել աղբեար. երկրորդ նամակով մը կը յայտնի թէ՝ վանքին վիճակը ատյժմ խաղալ է. տակաւին կը խնդրէ որ պատրիարքական ընտրութիւններուն համար պատուիրակի ատաքտ մը փութայ։

Ա.ԱՆԵՆԻՆ ՀԱՅԱՍԱՆԴԱՐ

Վանի հինգ թաղերու թաղ. խորհրդներուն կողմէ Պատրիարքարան քաղուած է հեռագիր մը որով կը նամանդանին թէ՝ չէրնար լրացուցած քաղաք. ժողովոյ ատրպնի ընթացքին և իր վրայ ի գործ դրուած ճնշման հետեւանքով՝ փոխանորդը պատասխանեալ հրաժարական տուաւ։ հետեւարար ազգ. գործերը երեսի վրայ չմնացան համար, Թաղ. Խորհուրդները կը խնդրեն որ Մարաշեան եպս.ի Վանն զրկուիր փութայտ։

ԿԻԼԻԿԻԱՅԻ ՆԱՀԱՊԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ

Կիլիկիայի կառավարին մէջ նամատակ ազ Կիլիկիայի Հայերու Բ. ասպիսկոպոսի օր, ինչպէս բոլոր եկեղեցիներու մէջ, Մաթ-Եղեղիցիի մէջ ալ հոգեհանգստեան արարողութիւն մը տեղի ունեցաւ։ Նախագահութեամբ Տեղապահ Սրբազանին, որ այս առթիւ քարոզ մը խօսեցաւ, մատնելու բրաւ հանգուցեալներուն համար և հրաւիրեց բոլոր ժողովուրդը ներկայ գտնուիլ հոգեհանգիստին և ազօթել։ Պատարագէն յետոյ տեղի ունեցաւ հոգեհանգստեան արարողութիւնը, ի ներկայութեան խուռն բազմութեան։

Ա.ՑՑԵԼՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Պատ. Փոխանորդը հրէից Պատէրի ասնին տարեւ տարի օր Տէր-Յարութեան կրամ չնորհաւորական այցելութիւն տուաւ Խախամատեանին։

* * Պուլիարաց Էկղարքը, իր տարութեան զատնաւոր չարաքի օր Էջրան այցելիկ Տեղապահ Սրբազանին, ինչպէս խոստացած էր։

ԳԱՆԱՆՔԻ ԳՈՐԾԵՐ

Սմանիոյ Բռնար. Ժողովը կը տեղեկացնէ Ուսանող. Խորհրդարանի մը ընտրութիւնը և տեղ վաւերացումը կը խնդրէ։

* * Սամանի Սանդարդ Սոսակ վրդ. Օտարաչեան կը տեղեկացնէ Ամանորեան ի.ի բարեմաղթութիւնները, ներկայիս Եղեսիոյ Առաջնորդարանին տեղեկագրին ալ յիշեալ քահանայի բարեշնորհներու մասին։

ՇՆՈՐՀԱՒԱԼՈՒԹԻՒՆ

Թաղ. Խորհրդոյ պարոյր կը հանանի հրատարակու. իր խորին չնորհաւորութիւնը յայտնել «Թօրամ» ազատամարտական ընկերութեան տնօրէն Ազատէս Լիկենտի Հիրմիզի՝ ան. զովելի փութաջանութեան համար, որով հոսանք է ինքնաբերաբար վերին վանքի Թաղիս ազատուելի հրդեհի պատճառ Սարաշեան վարժարանի չենքին կրած վնասները։

Կոնք

Գատարդեան Թաղ. Խորհրդոյ

«ՀԱՆԱՐՀԱՆ ԹԱՂԹԱՐԱՆՈՒԹԻՒՆԸ»

Սատանայի ինքնասիրդ բանաստեղծ և ժողովրդական երգիչ Մկրտիչ Սեղէմեանի վերջին գիրքը, որ իւռացած է ծանօթ բանաստեղծին զանազան թարգմանութիւններ, Լա Ֆոնթէնի առակներ, Պլանսէի երգեր եւն. հայացուած՝ գեղարուեստական և մեկին ոճով մը։ Տպագրութիւնը՝ մաքուր և ճաշակաւոր։ Գին 5 դրուշ. կը գտնուի բոլոր գրավաճառներուն մօտ։

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

ԱԼՊԱՆԻԱԿԱՆ ԸՄԲՈՍՏՈՒԹԻՒՆԸ

ԹԱՒՐԻԶԻ ՄԵԾ ՏԷՐՈՒԹԵԱՆՑ ՇՐՋԱՒԵՐԱԿԱՆ ԿԱ ՂՐԿԻ

Շրջաբերական երկ Բ. Դրան հասած հեռագիր մը կը տեղեկանայ թէ Թաւրիզ գայմագամութեան կողմէ տրուած տեղեկութեան մը համաձայն, այդ կողմերը պատահած ընդհարաց միներու տարեն տարեն հաստատներուն մէջ Գարատաղի գիներներ ալ գտնուած են, որով գարատաղցիներու մասնակցութիւնը անհերքելի կերպով հաստատուած է։

Այս վճռական վաւերն վրայ, տարաբերն գործերու հանարարութեան կողմէ մեծ ուշադրութեանց մասն գտնուելու օսմ. գեսպաններու միջոցաւ չրջաբերական մը ղրկուեցաւ, որով նոյն ուշադրութեանց ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի գարատաղցիներու մասնակցութեան վրայ։

ՇԲՈՒՏՐԱ, 3 ԱՊՐԻԼ.— Մէրզիֆոնի վայրը, այս գիշեր ժամ 2ին Շբատաթ հասաւ։ Շէվքէթ Թէրզաս փաշա, որ Շէնտրին կը գտնուի, հոն հասած զինուորներուն յամաք երկիրն վրայ կը հակէ։ Այսօր զինուորական դիրքերուն վրայ որ եւ է ընդհարում տեղի չունեցաւ։ Միայն Դարիրաքիի մէջ 6 զինուորներ որոնք առանց ատանելու իրենց վրանները գիշերի ցանցերուն գիրքերուն կրակ թարաւ ծանրոցի իրենց ատանելու։ Ամենքն ալ մեռան։

ՇԲՈՒՏՐԱ, 3 ԱՊՐԻԼ.— Այսօր Բարիզի մէջ Գատարքի Գիլիէսիի ամրոցը զրկուած հետագրագրի մը բանտարկեալ կարմէ թէեւ կրակի բռնուած է, տակաւին Բարեսասեզ հասած օգնական զինուորներու չնորհիւ, բանտարկեալը մէկ ազատուած ձգկէ յետոյ փախեր են։ Ընդհանրապէս մը Գատիրքի ամրոցը գտնուող Ցիլիզի կարմէ իսնայուելու պէս, երկրորդ բարեկեալ եւ երկու գինուորներ սպանուեցան։ Ցիլիզ ինքնասպան եղաւ։ Այդ կրակիներու գինուորներուն հոգեհանգիստ մը կատարուեցաւ։

Գ.ԱՆԵՆԻՆ ՀԱՅԱՍԱՆԴԱՐ

Վանի հինգ թաղերու թաղ. խորհրդներուն կողմէ Պատրիարքարան քաղուած է հեռագիր մը որով կը նամանդանին թէ՝ չէրնար լրացուցած քաղաք. ժողովոյ ատրպնի ընթացքին և իր վրայ ի գործ դրուած ճնշման հետեւանքով՝ փոխանորդը պատասխանեալ հրաժարական տուաւ։ հետեւարար ազգ. գործերը երեսի վրայ չմնացան համար, Թաղ. Խորհուրդները կը խնդրեն որ Մարաշեան եպս.ի Վանն զրկուիր փութայտ։

ՎԱՆՈՅ ՓՈՇԵՆՈՒՆԵՐ

Մահմեդականին վրայ Նոսիոյա պատահարանին կարմէրը օսմ. հողին վրայ փաստ փախիստ երկու անձեր տեսուած ըլլալով, պատանիներու կարմէ ապտնուած են։

«ՆԼՕԼՕՂԱՍ Ի ԲԱՅՈՒՄԻ. ԱՐՏՕՆԱՍ»

«Նլոլոգաս» օրաթերթը, որ տանել մը ի վեր գործեցեալ էր, Պատրարքարանի Առանոր կարմէ արտաքսուեցաւ։ վերատին հրատարակեցաւ։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Սերգի երեսփոխան Միհրան ալէ թղթատարական և հեռագրական նախարար պիտի անուանուի, չրջած զրոյցի մը նայելով։

Կոլիկոս, Կոլիկոս

Ես. որ ուզէն կրամ վերատեսչութ. Դր. Թորոսեանի (ԸՆԵՆԻ ԿԻՆՈ) ազգ. նոր երդիմախերը՝ ԿՈՒԿՈՒԿ՝ ընդան զանազանական և երգիմական նիստերով ու ծալրանկարներով։ ԿՈՒԿՈՒԿ պիտի վարուի «ՀԻ-ՀԻ-ՀԻ»ի որ ինչպէս յայտնի է Պատարագի. Առանոր որոշումով խոստանուեցաւ։ «ՀԻ-ՀԻ-ՀԻ»ի բաժնորդներու ուրգծակարները իրենց բարի հարեւները պիտի է գրկին ԿՈՒԿՈՒԿի նոր հոգեին. «Պոլիս Էսկի Զամանի հոսանքի Նոսա-Պարիկեան գրատուն՝ Դր. Թորոսեան։» ԿՈՒԿՈՒԿ պիտի հրատարակի ամէն հինգշաբթի և կիրակի առաւօտեան։

ԳԻՆ 10 ՓԱՐԱ.

Դեղարուեստական առարկաներ. Ճենի զարդաօրներ. Դեղարուեստական մանիլեղի առարկաներ. Մանանոյ յանանգակիներ. պատի մամլագոյներ եւ ասուանակներ, մարմարէ եւ գրաֆլ. մեծ մարբերք. լուսեղ բրոնզ-իր գենիներ եւ ամէն տեսակ բրոնզներ։

ԲՍԲԱ.

ՎԱՃԱՌԱԿՈՏՈՒՆ Հ. ՏԷՊԻՖԻՔԻՈՍ

ԳՐՕՆԶԷ ԵՒ ԱՐԻՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԷՄԱՅԵԼ ԱՌԱՐԿԱՆԵՐ

ՓՂՈՍԿՐԻ ՎՐԱՅ ՄԱՆՐԱՆԿԱՐՆԵՐ

ԲԻՒՐԵՂԷ ԵՒ ԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ԵՐԵՆՈՍԷ ՈՒՌԱՐԿԱՆԵՐ

(Նանսրի ջրիլ Կալէ գործարանէն)

ՔԱՆԴԱԿԱՈՒԱԾ ՄԱՐՄԱՐԷ ԱՐՁԱՆՆԵՐ

ԿՍՄԱՆ ՕԹՈՒՆԵՐ 24

ԽՐԱՏ ՄԸ ՄԱՅՐԵՐՈՒՆ

Եթէ կ'ուզէք որ ձեր զաւակները առողջ եւ առոյգ ըլլան, անոնց կերցուցէք

ՆԷՍՊԼԷԻ ՅԱՐԻՆ ԼԱՔԹԷՆ

(ՆԱԹՈՒՍ ՍԱԼԻՒՐԸ)

որ 40 տարիէ ի վեր ամէն երկիրներու մէջ բժկական կանանոներէն կը յանձնարարուի

ՆԷՍՊԼԷԻ ԿԱԹՈՎ ԱԼԻՒՐԸ

կը ծախուի բոլոր դեղագործներու և դեղավաճառներու քով

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԱՐԿԱՓԻԼԻՔԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՇԵՆՈՒԹԵԱՆՑ ՆՈՒԱՂՈՒՐԴ

Ատատոլի Օսմ. Երկաթուղիի Ընկերութիւնը նամատրդի գրած է Կէյրէի և Տիր-Իսկիշիրի կայարանների միջև գրանցուած դիմնարարութիւններ։ Շինութիւնները երկու մասի բաժնուած էն։

Կատարելիք աշխատութիւններն էն. պեղում և հողի փոխադրութիւն, քարաժայռեր ճեղքել, հարթատարածական շինութիւններ, երկու վագոնի, պանց մէկը Ա. մասին մէջ է և 110 մէկը և երկրորդը Բ. մասին մէջ է և 310 մէկը երկրաչափին տնին, հիմնարկութիւններ, թրաւերներու համար տապի և խիթի հարմարեցում, եւն։ Նամատրդը պիտի փոխուեցաց 1911 ապրիլ 25ի կիւսօրին (Ն. Տ.) Նամատրդի աշխատանքը ինչ որ ալ բլլայ, ընկերութիւնը իրեն կը վերապահէ իր ամէնն տեսի յարմար գտնուած անձին հետ գործել։ Նամատրդին մասնակցիլ ազատները երդեց գիրքերով, հարմանները և չինութիւնները գրաւոր ներկայացնելու, ուշադրութիւնը հասնելու համար Նամատրդի պայմանները և ուրիշ ծանօթութեանց համար մինչև 24 ապրիլ։ Նոյնպէս կրնան այցելել աշխատութեանց վայրերը իրենց ծախքով։ 8-2

ԳԱՂԻԱԿԱՆ ԱԽՏԻ

ՄԷԿ ԱՆԳԱՄԷՆ ԲՈՒԺՈՒՄ

Տ.Ք.Ց. ՌԻԶՈՒՐԻԼԵԱՆ

Բրոգիլոս Էրլիքի վերջին անգամ գտած 656 Սարդարան գեղով կատարեալ էր բուժել հին և նոր գրգիսկան տեսակը միմիայն մէկ Էնէմբրանով։ Նա և Ջերմանիզանութեան, միզանանի և երիմատների հիւանդութիւններն կարճ և նոր մեթոդով կը գարմանէ։ Իրեն դիմող հիւանդները կ'ընդունի ամէն օր իր գործատեղին, Սէրբէնի, թրամուէյի հանրաքն վրայ, Ֆէրիա բանտարկատան առաջին յարկը։ ԾԱՆՕԹ.—Ամէն տեսակ գործագրութիւններ միջանցի և արդիական հիւանդութիւններու. և մանաւոր խնամք։

ՕԹԷԼ ՍԱՎՈՒԱ

ՄԻՆԴ ԿՈՂՄ

Գարունը եկաւ և ամէն ոք ծրագիրներ կը պատրաստէ օդափոխութեան համար։ Մեծ կղզին լուսաբանն ժամադրավայր է գեղեցկանուն, երանք ամէն տարի հոն կը գիմեն, վայելելու համար կղզիին պատատական օդը։

Մեծ կղզիի օթէլներուն մէջ ատաղնակրդ ան մը կը գրաւէ Օթէլ Սավուա, ուր գիմանները միշտ գոհ մնացած են։ Կերակուրները համեղ, ասատարութիւնը անմիջին և մաքրութիւնը կատարեալ են այդ օթէլին մէջ, որուն ամէն գրդ. Վարդանեան էֆ. մէջ մէկ ինանը չի խնայեր իր բարեմիտ յաճախողները գոհացնելու համար։

ՁԱՏԿԻ ԱՌԹԻՒ ՁԵՐ ԳՆՈՒՄՆԵՐԸ ԿԱՏԱՐԵՑԷՔ

ՇԹԱՅՆ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ

ՂԱԼԱԹԻԱ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ

ՍՄԵՆԷՆ ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ԱՄԵՆԷՆ ԳԵՂԵՑԻԿ ԵՒ ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՆԳՍՏԱՒԷՏ

ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՆԵՐԸ

Կիներու, այրերու եւ տղոց համար խիստ վայելուչ եւ նորաձեւ

ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ, նուէր ՇԻՆՈՒԱԾՔՈՎ.

ՊՈԼԻՍ

ՇԹԱՅՆԻ

ՎԱՃԱՌՈՒՏՈՒՆՆԵՆՐ ԵՆ ՈՐ

ԱՄԵՆԷՆ ԱԺԱՆ ԵՒ ԱՆՄՐՑԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ ԿԸ ԾԱԽԵՆ

Ամերիկեան կոշիկներ վրջ Օվբլի եւ Սիթի հռչակաւոր գործարաններու ամենավայելուչ ալտագրութիւններէն.

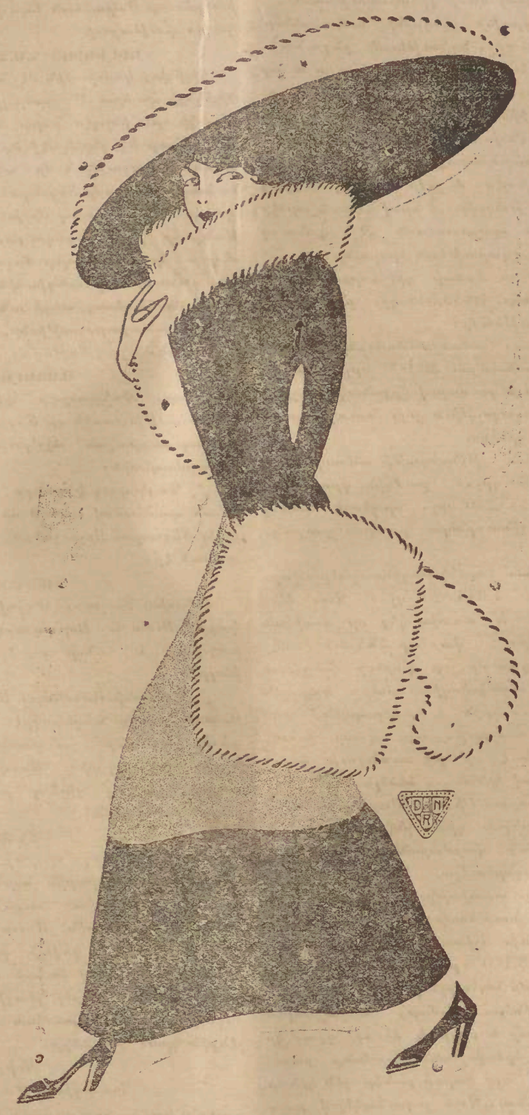

ՄԵԾ ՄԹԵՐՔ

ՄԵԾ ՄԹԵՐՔ

Շապիկներու, թեւոցներու, փողկապներու, ձեռնոցներու, գուլպաներու, մարօքենի, ապրանքներու, ուղեւորութեան եւ պերնանքի առարկաներ, խոզանակներ, սանտրեր, կոնակներ, գաւազաններ, ժամացոյցներ, գեղօրներ, եւլն. եւլն.:

Գաւառային յանձնարարութիւնները կը գործադրուին ամենամեծ ճշդապահութեամբ, կանխիկ կամ ապառիկ ստացուած ատեն վճարումի փոխարէն:

BANQUE D'ATHENES

ԱԹԷՆՔԻ ՊԱՆՔԱ

(ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ)

ԱՄԲՈՂՋԱԳԻՍ ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ

50.000,000 Տրախմի

ԳԱՀԵՍՏԻ ԳՈՒՄԱՐ

9.275,000 Տրախմի

ԿԵՆԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝ ԱԹԷՆՔ

Մասնաճիւղեր.—Կ. Պոլիս (Ղալաթիա և Պոլսոյ գրասենեակներով), Լոնտոն, Ալեքսանդրիա, Դահիրէ, Խարթում, Մանսուրա, Զակազիկ, Լիմասոլ (Կիպրոս), Սելանիկ, Քավալա, Իզմիր, Քանթի, Սերէզ, Սամսուն, Տրապիզոն, Քիւտահիա, Նանեա, Գիրէոն, Բաթրաս, Վոլո, Շիրա, Քալամաթա, Թրիբոլիցա, Լարիսա, Հանիա, Գանաիա, Բէթիմօ (Կրետէ):

Հեռագրական հասցէն՝ ԱԹԷՆՕՔԼԷՍ

ԱԹԷՆՔԻ պանքան կը զբաղի դրամատնց վերաբերեալ ամէն կարգի գործառնութիւններով. փոխառութիւն ապրանքներու և արժեթուղթերու վրայ, փոխանակագիրներու զեղչում, առնելիքի գանձում, վարկագրերու շրջաբերութիւն, փոխանակագիր, Թուրքիոյ ու Նւբասայի քաղաքներուն վրայ չէքերու փոխանցում հեռագրաւ, հայուրնթաց:

Սակարանական գործառնութիւններ եւ արժեթուղթեր.— Սակարանական հրամաններու գործադրութիւն մեր ու եւրոպական հրապարակներուն վրայ, չափաւոր պայմաններով: Աբժեթուղթերու պահպանութիւն՝ անոնց վարձքի մը փոխարէն. Զեղջ և գանձում ամէն կարգի կուպոնների:

Աւանդ.— ԱԹԷՆՔԻ պանքան դրամական աւանդ կ'ընդունի, տարին 3% (տարիւրին երեք) տոկոս վճարիլով:

Խնայողութեան սնուցկ.— ԱԹԷՆՔԻ պանքան՝ փոքր խնայողութիւնները քաջալերելու համար, խնայողութեան սընուցկի տատարկութիւն մը կազմակերպած է, որով %-ին 4 տոկոս կուտայ դրամական աւանդներու:

Սուռտրական ճիւղ.— ԱԹԷՆՔԻ պանքային Պոլսոյ գործակալութիւն Տէլիրմէն խանի (Պոլիս, Նէմիչ-Իսկէլէսի) մէջ, նաև նաւամատոյցին մօտ, իր մթերանոցը կ'ընդունի չատ չափաւոր վարձքի մը փոխարէն, իր յանախորդներու ապրանքները պահպանութիւնը, թէ՛ իբր աւանդ և թէ իբր երաշխաւորութիւն իր ըրած փոխառութեանց: ԱԹԷՆՔԻ պանքային Լոնտոնի մասնաճիւղին մէջ ալ առանձնական բաժին մը կայ, որ ամէն կարգի առուտրական գործերով կը զբաղի խիստ չափաւոր պայմաններով:

Ընդհ. տնօրէն

Գ. ՄԱՂԱՍ.

ՕՐԻԱՆԹԱԼ ՔԱՐԲԷԹ ԸՆԿ.

ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ

400,000 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ

ԿԵՆԴՐՈՆԱՏԵՂԻ՝

Իզմիր, Խարափին վրայ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՄԱՍՆԱՃԻՒՂ

Բերա, Մեծ Փողոց, թիւ 327

Պոլիս, Պահչէ Գափու

ՍՏԱՄՊՈՒԼԵԱՆ ԽԱՆ

ՀԻՆ ԵՒ ՆՈՐ ՍՐԵՆԵԼԷ Ն ԳՈՐԳԵՐՈՒ ԱՍԼԻՆ ՃՈՒՆ ՄԹԵՐՔ

ՊԱՏՏԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ԳՈՐԳԵՐ

ՄԵԾ ՄԹԵՐՔ ԹՐՔԱԿԱՆ ԳՈՐԳԵՐՈՒ, ԱՄԷՆ ԳՈՅՆԵՐՈՎ ԵՒ ՄԵՆՈՒԹԵԱՄԲ, ԲՍՅՈՒՌԻԿ ԳԻՆԵՐՈՎ

Գաւակուսի կանգուռը 40 դրուշ ս.ռծաք

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԴ ՔԻԼԻՄ ԳՈՐԳԵՐ, ՔԱՌ. ԿԱՆԳՈՒՌԸ 20 ԶՐՈՒՇ ԱՐԾԱԹ

ԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ԽԻՍ ՆՊՍՍՏԱՒՈՐ ԱՌԻՒ

Gie Russe

Navigation à Vapeur et de Commerce

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՓԵՆՍԻՍՑԻ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթեան երթեւեկութիւններ

ՕՈՒՆՈՒԱՐ

Կիր 16 8 Իզմիր, Գիրէոն, Ագեյաճ-գրիա. առաւաւտ ժամը 11ին:

Բ. 27/9 Մ'վանտաթալ. ժամը 10ին:

Գ. 28 10 Տարտանէլ, Իզմիր, Քիօս, Հոտոսս, Մէրսին, Իսքէնտերուն, Թրիպոլի, Գէրսիթ, Հայֆա, Եաֆա, Քոռ-Սուրա և Ագեյաճ. ժամը երեկոյեան 4ին:

Ե. 30 12 Օռեան. առաւաւ. ժամը 10ին:

Ե. 30 12 Մնէպոլի, Սինոպ, Սամսուն Օռաու, Կիրասոն, Տ.ապիզոն, Ռիզէ և Պաթում. ժամը 10ին:

Շբ. 1 14 Օռեան. իրիկուան ժամը 4ին:

Կիր. 2/15 Իզմիր, Գիրէոն և Ագեյաճ առնգրիա. առաւաւտ ժամ 11ին

ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ ԴԱՐԵԳԻՆ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

ՇՈՓԵՆԱՒԱՏԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՄԱՐԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ

Ն ԲԱԿԷ ՍՐԸՆԿ

ԺԱՄԱՆՈՒՄՆԵՐ

Իզմիր. ապրիլ 4ին. Սեւ ծովին, Իսքիրքի, ապրիլ 11ին, Մարմարիոնին, Սիրիասի, ապրիլ 18ին, Սեւ ծովին, Իզմիր, ապրիլ 25ին, Մարմարիոնին, Իսքիրքի մայիս 2ին, Սեւ ծովին

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Ապրիլ 5ին, Դ. Իրիկուան ժամը 4ին, Իզմիր չոգենաւը, նաւապետ Գալ, գէպի Մարմարիա:

Մայիս 12ին, Դ., իրիկուան ժամը 4ին Իսքիրքի չոգենաւը, նաւապետ Բէքիր, Տրապիզոն, Պաթում և Նովոռոսիյսկ, դէպի Սամսուն, Տրապիզոն, Պաթում և Նովոռոսիյսկ:

Ապրիլ 19,ն Սիրիասի, Մարմարիա և Մալէյլ:

Ապրիլ 26ին, Իզմիր, Սեւ ծով:

Մայիս 3ին, Իսքիրքի, Մարմարիա և Մարմարիա:

Թ. ՌԼՊՈՒԼ